

ISSN: 2636-848X

**Türk Spor Bilimleri
Dergisi**
Türk Spor Bil Derg

Cilt 2, Sayı 1
Mart 2019, 55-59

**The Journal of Turkish
Sport Sciences**
J Turk Sport Sci

Volume 2, Issue 1
March 2019, 55-59

Havva DEMİREL

Selçuk BUĞDAYCI

Selçuk Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi

Sorumlu Yazar: H. Demirel
e-mail: havvademirel@selcuk.edu.tr

Geliş Tarihi: 08.03.2019

Kabul Tarihi: 18.03.2019

ORJİNAL ARAŞTIRMA
ORIGINAL RESEARCH

Spor Yapan ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerinin Olumlu Sosyal Davranış Eğilimlerinin İncelenmesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin cinsiyet, öğretim türü ve spor yapma değişkenlerine göre sosyal davranış eğilimlerinin belirlenmesidir. Araştırmaya Selçuk Üniversitesinin farklı fakültelerinden tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilmiş 153 kadın, 151 erkek toplam 304 öğrenci katılmıştır. Verilerin elde edilmesinde, “Kişisel Bilgi Formu” ve “Olumlu Sosyal Davranış Eğilimi Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin tanımlayıcı istatistikleri yapılarak, homojenlik ve varyansları kontrol edilmiştir. Verilerin analizinde Independent t test kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin olumlu sosyal davranış eğilimlerinin duygusal, gizli, acil, kamusal ve itaatkar alt boyutlarında cinsiyet, öğretim türü ve spor yapma durumlarına göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Sonuç olarak, bu çalışma kapsamında elde edilen bulgular, pek çok sosyal davranışın yordayıcısı olan sporun spor yapan üniversite öğrencilerinin kazanma içgüdüsüyle mücadele ettikleri sportif faaliyetlerinde de etkili olduğu ancak etkinin hiçbir alt boyutta sporcuya yansımadağı görülmüş, buna neden olarak olumlu sosyal davranışların spor alanında uygulanabilirliğinin sporcu başarısını olumsuz etkileyeceği inancından kaynaklanabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Olumlu sosyal davranış, sedanter, sporcu, üniversite öğrencisi

Investigation of Positive Social Behavior Tendency of University Students Doing Sports or not

Abstract

The aim of this study is to determine the social behavior tendencies of university students according to gender, type of education and doing sports variables. 153 female and 151 male totally 304 students were chosen through random sampling method different faculties of Selcuk University. “Personal Information Form” and “Positive Social Behavior Tendency Scale” were used to obtain data. Descriptive statistics of the data were made and homogeneity and variance were checked. Independent t test was used to analyze the data. Significant differences were determined in terms of gender, type of education and doing sports in emotional, secret, urgent, public and obedient sub-dimensions of positive social behavior tendencies of university students. In conclusion, the findings obtained from this study showed that sports, which is the predictor of many social behaviors, was effective in sports activities of sports students who struggled with winning instinct but the effect was not reflected to any sub-dimension athletes. It may be due to the belief that it will affect negatively.

Keyword: Positive social behavior, sedentary, athlete, university student

GİRİŞ

Spor, tüm dünya ülkelerini tek bir paydada bir araya getiren, din, dil, ırk ve görüş ayrımı yapmaksızın ortak noktada toplayabilen bir olgudur. Spor, temel omurgası itibariyle hiçbir zaman ne tek başına bir futbol, ne bir yarışma unsuru ne de tek başına bir taraftarlık unsuru değildir. Spor, bütünleştirici, birleştirici özellikleri yanında kişinin fizyolojik, sosyolojik ve psikolojik açıdan da sağlık kazanma durumudur. Kim ve Stevens (1987), insan sosyal bir varlıktır ve sosyalleşme sürecinin en önemli parçası olan insan, sosyal anlamda sağlıklı ilişkiler kurabilmek için kendilerini rahat, huzurlu ve güvende hissedebilecekleri başka sağlıklı bireylere ihtiyaç duyar. İnsan, bireylerin birbirine karşı sergilediği olumlu sosyal davranışlar ile beslenir, yardımlaşma ve paylaşma gibi davranışlar, insanların toplumsal bağlar kurmalarını ve bu bağların sağlıklı bir şekilde devam etmesini kolaylaştırır. Komşunun bir tabak yemek getirmesi, bir arkadaşın derdini dinlemesi, karşıdan karşıya geçerken sürücünün yol vermesi, zor anlarında insanların yardımına koşmaları ve özveride bulunmaları insanları genellikle mutlu eder. Bu tür, gönüllü yapılan, pozitif destekleyici davranışlar olumlu sosyal davranışlar (prosocial behaviours) olarak tanımlanmaktadır (Ayten, 2009; Krebs, 1982). Olumlu sosyal davranış, en genel anlamıyla başkalarına fayda sağlama amacı güden gönüllü davranışlar olarak tanımlanmaktadır (Staub, 1978; Staub, 1979; Eisenberg, 1986). Olumlu sosyal davranışların, bireyin genetik olarak hayata tutunma çabasının bir sonucu olduğunu (Grusec, 2002), bireyin genetik yapısının ve karakterinin etkisiyle ortaya çıktığını (Hay, 2009) savunan araştırmacılar olduğu gibi çocukların bu tür davranışları, çevresindeki yetişkinleri gözlemleyerek ve onları taklit ederek öğrendiklerini savunanlar da vardır (Clarke, 2004, Scott ve Seglow, 2007). Yapılan araştırmalardan ve sosyal davranış eğilimlerinde kişiler arası etkileşimin önemli bir yer tuttuğu varsayımından hareketle sosyal bir varlık olan insanın spor yoluyla davranış eğilimlerinin de yönünün etkilenmesi beklenmektedir. Öte yandan araştırmacıların çoğunlukla saldırganlık gibi olumsuz sosyal davranışları incelerken olumlu sosyal davranışlar ve bu davranışların gelişimini etkileyen faktörleri incelemeyi kısmen ihmal ettikleri görülmektedir (Carlo ve Randall, 2001). Ancak son 20-25 yıldaki literatüre bakıldığında olumlu sosyal davranışın gelişimiyle ilgili çalışmaların sayısında hızlı bir artış olduğu da dikkat çekmektedir (Eisenberg ve Fabes, 1998). Sokrates'e göre; insan belirli bilgilerle doğar ancak bu bilgiler yaşamı sırasında uygun ortamlar bulduğunda serbest kalır ve kişiyi diğer insanlardan farklılaştırır. Kişinin kendini bilmesi aynı derecede erdemli olmasına bağlıdır ve erdem bilgi ile özdeşdir. Platon ise insanda iki tür ruh olduğunu savunmaktadır. Birincil ruh hayvanlarda da bulunan bencillik, öfke ve saldırganlık gibi duyguları barındıran bir ruhtur. İkincil ruh ise bilgeliktir, ancak bu ruh her insanda aynı şekilde değildir (Aydın, 2000). Çocuklukta ya da ergenlik döneminin ilk yıllarında başlayan ve erişkinlik dönemine doğru süre giden, başkalarının haklarını saymama ve başkalarının haklarına saldırma ile giden bir örüntünün olması, olumlu sosyal davranışın aksidir ve anti sosyal davranış olarak tanımlanır. Olumlu sosyal davranış kamusal (public), duygusal (emotional), itaatkâr (compliant) ve özgeci (altruistic) olmak üzere dört alt boyutta tanımlanmış ancak daha sonra gizli (anonymous) ve acil (dire) olmak üzere iki tip daha eklenmiştir. Kamusal olumlu sosyal davranış, kişinin izlenildiği durumlarda kendine değer katma düşüncesi ile yapmış olduğu yardım davranışlarıdır. Duygusal olumlu sosyal davranış, yardım bekleyen tarafından gelen duygusal uyarımlarla harekete geçen yardım etme şeklidir (Carlo ve Randall, 2002). İtaatkar olumlu sosyal davranış, sözlü veya sözsüz yardım talebi karşısında gerçekleştirilen yardım davranışdır (Eisenberg, Cameron, Tryon ve Dodez, 1981). Gizli olumlu sosyal davranış, kimsenin haberdar olmayacağı şekilde yapılan yardımdır. Acil olumlu sosyal davranış, acil durumlarda hemen harekete geçilen davranış durumlarıdır (Carlo ve Randall, 2002). Özgeci olumlu sosyal davranış ise empati duygusuyla insanların ihtiyaçlarını karşılamak için gönüllü olarak sergilenen davranışlarıdır (Eisenberg ve Fabes, 1998).

Araştırmanın Amacı

Araştırmamızda; çevresine faydalı, olumlu sosyal davranışlar sergileyen, kendine ve başkalarına karşı duyarlı, yaşam doyumları yüksek ve geleceğe güvenle aktarılması beklenen bireyler olarak yetiştirmeyi hedeflediğimiz üniversite öğrencilerinin cinsiyet, öğrenim türü ve spor yapma durumlarına göre sosyal davranış eğilimlerinin belirlenmesi ve bunun yanı sıra pek çok sosyal davranışın yordayıcısı olan sporun

sporcu bireylerde davranış eğilimlerini ne yönde etkilediği araştırılmış ve literatüre anlamlı katkılar sağlayacağı düşünülmüştür.

YÖNTEM

Araştırma Grubu

Araştırma, Selçuk Üniversitesinin farklı fakülte ve bölümlerinden tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilmiş 153 kadın, 151 erkek toplam 304 üniversite öğrencisinin gönüllü katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada iki bölümden oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Anket formunun ilk bölümünde araştırmacı tarafından geliştirilen ve cinsiyet, öğretim türü, spor yapma ve yapmama ile ilgili soruların bulunduğu kişisel bilgi formu kullanılmıştır. İkinci bölümde ise “Olumlu Sosyal Davranış Eğilimi Ölçeği” (Prosocial Tendencies Measure) kullanılmıştır.

Olumlu Sosyal Davranış Eğilimi Ölçeği

Olumlu Sosyal Davranış Eğilimi Ölçeği, Carlo ve Randall (2002) tarafından üniversite öğrencilerinin olumlu sosyal davranış düzeyini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları Kumru, Carlo ve Edwards (2004) tarafından yapılmış, 23 maddeden oluşan bu ölçek, daha sonra ergenlik döneminin başında ve ortasındaki gençler için uyarlanırken iki madde daha eklenerek ölçekteki toplam madde sayısı 25’e çıkarılmıştır (Carlo, Hausmann, Christiansen ve Randall, 2003). Bu çalışmada ölçeğin 25 maddelik formu kullanılmıştır. Olumlu Sosyal Davranış Eğilimi Ölçeği’nin kamusal, duygusal, itaatkar, özgeci, gizli ve acil olmak üzere altı alt boyutu vardır. Ölçeğin her maddesi, 5’li likert tipi (1- beni çok iyi tanımlamıyor, 5- beni çok iyi tanımlıyor) cevap verilecek şekilde geliştirilmiştir. Her bir alt boyuttan elde edilen puanın yükselmesi, o alt boyutun ölçtüğü olumlu sosyal davranış düzeyinin yükseldiği anlamına gelmektedir. Ayrıca ölçeğin 4., 10., 16., 20. ve 23. maddeleri ters puanlanan maddelerdir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde ikili karşılaştırmalarda Independent t-test kullanılmış, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı için Cronbach's Alpha değeri 0,72 olarak bulunmuştur.

BULGULAR

Tablo 1. Cinsiyete Bağlı Olumlu Sosyal Davranış Eğilim Değişimleri

Cinsiyet	n	Kamusal		Duygusal		İtaat		Fedakâr		Gizli		Acil		Genel	
		$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss
Kadın	153	2,24	0,77	3,40	0,89	3,63	0,93	3,42	0,82	3,75	0,88	3,75	1,07	3,34	0,48
Erkek	151	2,43	0,83	3,18	0,89	3,50	0,96	3,38	0,72	3,52	0,93	3,44	1,10	3,24	0,46
Total	304	2,33	0,81	3,29	0,89	3,56	0,95	3,40	0,77	3,63	0,91	3,59	1,09	3,29	0,47
t		-2,152		2,161		1,259		,473		2,214		2,446		2,020	
p		,032*		,031*		,209		,636		,027*		,015*		,044*	

* p<0,05

Cinsiyete bağlı olarak, kamusal boyutunda erkeklere ait ortalama değerler kadınlara ait değerden daha yüksek olduğu ve bu değişimin istatistiksel açıdan da anlamlı olduğu belirlenmiştir (p<0,05). Kadınlara ait duygusallık, gizlilik, aciliyet ve genel olumlu sosyal davranış eğilimi ortalama değerlerinin erkeklere nazaran daha yüksek ortalama değere sahip olduğu ve yine bu değişimin istatistiki açıdan anlamlı olduğu tespit edilmiştir (p<0,05).

Tablo 2. Öğretim Türüne Bağlı Olumlu Sosyal Davranış Eğilim Değişimleri

Öğretim Türü	n	Kamusal		Duygusal		İtaat		Fedakâr		Gizli		Acil		Genel	
		$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss
1.Öğretim	213	2,40	0,85	3,32	0,85	3,58	0,90	3,36	0,80	3,63	0,88	3,61	1,05	3,30	0,46
2.Öğretim	91	2,18	0,68	3,22	0,99	3,52	1,06	3,51	0,70	3,64	0,98	3,55	1,20	3,27	0,50
t		2,124		,796		,529		-1,605		-,056		,383		,446	
p		,021*		,399		,572		,093		,953		,687		,646	

*p<0,05

Öğrencilerin öğrenim türüne bağlı olarak duygusallık, itaat, fedakârlık, gizlilik, aciliyet ve genel olumlu sosyal davranış eğilimi ortalama değerleri arasında istatistikî bir değişim gözlenmezken, Kamusal boyutunda 1.öğretim öğrencilerine ait ortalama değere 2.öğretim öğrencilerine nazaran istatistikî anlamda yüksek bulunmuştur ($p<0,05$).

Tablo 3. Spor Yapıp Yapmama Durumlarına Bağlı Olumlu Sosyal Davranış Eğilim Değişimleri

Sporculuk	n	Kamusal		Duygusal		İtaat		Fedakâr		Gizli		Acil		Genel	
		$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss	$\bar{x}$	Ss
Sporcu	207	2,32	0,74	3,29	0,85	3,45	0,96	3,45	0,74	3,56	0,89	3,52	1,11	3,26	0,47
Sedanter	97	2,37	0,93	3,27	0,97	3,80	0,89	3,31	0,83	3,80	0,93	3,76	1,06	3,35	0,47
t		-,507		,177		-3,026		1,394		-2,169		-1,794		-1,406	
p		,583		,853		,002*		,147		,028*		,070		,160	

* $p<0,05$

Kamusal, duygusallık, fedakarlık, aciliyet ve genel olumlu sosyal davranış eğilimi ortalama değerleri arasında istatistikî bir değişim gözlenmezken, İtaat ve gizlilik boyutlarında sedanterlere ait ortalama değerlerin sporculara nazaran istatistikî anlamda yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Üniversite öğrencilerinin olumlu sosyal davranış eğilimlerinin belirlendiği bu araştırmada, kadın ve erkek öğrencilerin olumlu sosyal davranış eğilimleri arasında anlamlı bir farklılığın olduğu, kadınların duygusal, gizli ve acil olumlu davranış eğilimi alt boyutlarında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Erkek öğrencilerin ise kamusal alt boyutunda kadınlara göre daha yüksek puanlara sahip oldukları tespit edilmiştir. Olumlu sosyal davranış gösterme eğiliminin, cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini inceleyen araştırmalar mevcuttur. Bunlar genellikle kadınların daha fazla olumlu sosyal davranış gösterme eğiliminde oldukları yönündedir (Aydın ve Sünbül, 2012; Carlo, Allen ve Buhman, 1999; Einsberg ve Fabes, 1998; Einsberg vd., 1991; Kumru vd., 2004). Carlo vd. (2003), erkeklerin kamusal olumlu sosyal davranış puanlarının kadınların ise özgeci ve gizli olumlu sosyal davranış puanlarının daha yüksek olduğunu dolayısıyla bu yönde davranışlar sergilediklerini bulmuştur.

Kumru vd. (2004), erkeklerin daha çok kamusal olumlu sosyal davranışı sergilediklerini, kadınların duygusal, gizli, itaatkâr ve özgeci olumlu sosyal davranışı daha fazla sergilediklerini bulmuşlardır. Benzer şekilde Aktaş ve Güvenç (2006), erkeklerin kadınlara oranla daha çok kamusal olumlu sosyal davranış sergileme eğiliminde olduklarını tespit etmişlerdir. Kadınların ise daha çok itaatkâr ve gizli olumlu sosyal davranış türünü sergilediklerini ortaya koymuşlardır. Staub (1978) ise, kişilik özelliklerinin cinsiyetten daha önemli olduğunu, bu yüzden cinsiyetler arasında olumlu sosyal davranış sergileme bakımından bir fark olmayacağını belirtmektedir.

Araştırmada spor yapma durumları incelendiğinde, spor yapmayan üniversite öğrencilerinin spor yapanlara göre daha yüksek olumlu sosyal davranış eğiliminde oldukları gözlenmektedir. Her iki değişken açısından sonuçlar değerlendirildiğinde kadınların erkeklere, spor yapmayanların yapanlara göre daha yüksek empatik eğilim içinde olduklarından söz edilebilir. Empatik eğilimleri yüksek bireyler aynı zamanda başkalarının gereksinimlerine karşı da daha hassastırlar (Sibicky, Schroeder ve Dovidio, 1995).

Sonuç olarak; aktif spor hayatının empatik eğimleri ve dolayısıyla olumlu sosyal davranış eğilimlerini olumsuz yönde etkilediğini söyleyebiliriz. Elde edilen bu sonuçlar sporda kazanan olma arzu ve azmi ile çelişecek bir davranış eğilimi gibi kendini göstermektedir. Takım arkadaşı ya da rakip sporcuya karşı olumlu sosyal davranış eğiliminde bulunmak sporcunun kişisel performans üzerine odaklanmasını zedeleyebilir. Nitekim Kalliopuska (1987) beyzbolcularla yaptığı bir araştırmada sporcuların beyzbol oynama süreleri uzadıkça empatinin bir ögesi olan duyarlılığın da azaldığı sonucuna varmıştır. Ancak sonuçlar ne olursa olsun insan sosyal bir varlıktır ve insan olmanın gereğini unutmamalı bazen “bir başkasının gözleri ile görmeli, bir başkasının kulaklarıyla işitmeli ve bir başkasının kalbi ile hissedebilmelidir” (Barret, 1981).

Sonuç olarak, sporcu başarısını olumsuz etkileyebileceği inancı ile spor yapan üniversite öğrencilerinin olumlu sosyal davranış eğilimi içinde olmadıkları görülmüştür.

KAYNAKLAR

- Aktaş, V. ve Güvenç, B. G. (2006). Kız ve erkek ergenlerde saldırgan ve olumlu sosyal davranışlar ile yaş, ilişkisel bağlam ve kişiler arası duyarlılık arasındaki ilişkiler. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 2, 233-264.
- Aydın, A. (2000). *Düşünce Tarihi ve İnsan Doğası*. Alfa Yayınları, İstanbul, 3-11.
- Aydın ve Sünbül, Z. (2012). *Ergenlerde olumlu sosyal davranışları yordamada koruyucu faktörler ve bazı kişisel değişkenlerin rolü*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Ayten, A. (2009). *Prosoyial davranışlarda dindarlık ve empatinin rolü*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Barret G. T. (1981). The empathy cycle: refinement of a nuclear concept. *Journal of Counseling Psychology*, 28(2), 91-100.
- Carlo, G., Allen, J. B. ve Buhman, D. C. (1999). Facilitating and disinhibiting prosocial behaviors: The nonlinear interaction of trait perspective taking and trait personal distress on volunteering. *Basic and Applied Social Psychology*, 21(3), 189-197.
- Carlo, G. ve Randall, B. (2001). Are all prosocial behaviors equal? A socioecological developmental conception of prosocial behavior. *Advances in Psychology Research*, 2, 151-170.
- Carlo, G. ve Randall, B. (2002). The development of a measure of prosocial behaviors for late adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 31(1), 31-44.
- Carlo, G., Hausmann, A., Christiansen, S.ve Randall, B. A. (2003). Sociocognitive and behavioral correlates of a measure of prosocial tendencies for adolescents. *The Journal of Early Adolescence*, 23(1), 107-134.
- Clarke, J. (2004). *The Sociology Of Childhood*. In D. Wyse (Ed.), *Childhood Studies and Introduction*. Chapter 12. USA: Blackwell Publishing LTD.
- Eisenberg, N., Cameron, E., Tryon, K., and Dodez, R. (1981). Socialization of prosocial behavior in the preschool classroom. *Dev. Psychol.* 71, 773-782.
- Eisenberg, N. (1986). *Altmistic Emotion, Cognition and Behavior*. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Eisenberg, N., Miller, P. A., Shell, R., McNalley, S. ve Shea, C. (1991). Prosocial development in adolescence: A longitudinal study. *Developmental Psychology*, 27(5), 849-857.
- Eisenberg, N., Fabes, R. A. (1998). *Prosocial Development*. In W, Damon (Series Ed.) & N, Eisenberg (Vol. Ed.), *Handbook of child psychology*, Vol. J: Social, emotional, and personaliy development. 5th ed. P. 701-778, New York.
- Grusec, J. E. (2002). *Children's Social and Moral Reasoning*. In P.Smith (Ed.) *Childhood*
- Hay, D. F. (2009). The roots and branches of human altruism. *British Journal of Psychology*, 100, 473-479.
- Kalliopuska M. (1987). Relation of empathy and self-esteem to active participation in finnish baseball. *Perceptual and Motor Skills*, 65(1), 107-113.
- Kim, Y. O. ve Stevens, J. H. (1987). The socialization of prosocial behavior in children. *Childhood Education*, 63(3), 200-206.
- Krebs, D. (1982). Role-taking ability and altruistic behaviors in elementary school children. *Journal of Moral Education*, 11 (2), 94-100.
- Kumru, A., Carlo, G. ve Edwards, P. C. (2004). Olumlu sosyal davranışların ilişkisel, kültürel, bilişsel ve duyuşsal bazı değişkenlerle ilişkisi. *Türk Psikoloji Dergisi*, 54,109-125.
- Scott, N. ve Seglow, J. (2007). *Altruism*. New York: Open University Press.
- Sibicky, M. E., Schroeder, D. A. ve Dovidio, J. F. (1995). Empathy and helping: Considering the consequences of intervention. *Basic and Applied Social Psychology*, 16(4), 435-453.
- Staub, E. (1978). *Positive Social Behavior and Morality: Vol. I. Social and Personality Influences*. New York, Academic Press. Social Development (pp. 457-470). USA: Blackwell Publishing.
- Staub, E. (1979). *Positive Social Behavior and Morality: Vol. 2, Socialization and Development*. New York: Academic Press.